

Иван Вазов

На една майка селянка

Мари, невясто, гиздава, мила,
що си любовни очи вперила
в твоето чедо – рожба едничка?
Що го по руса галиш косичка?
Що се усмихваш нему в лицето?
Що го цалуваш ти по челцето?
Що му ти шепнеш тихо, безгласно,
като го стискаш до гърди страстно?

Ох, дали мислиш ти, майко млада,
ох, дали мислиш с тайна услада,
че ще да видиш мила си сина
да цъфти весел, като в градина?
Че ще да расне и да порасне,
че ще да бъдат дните му красни?
Дали се нему много надееш,
дали се вече тайно гордеш,
чедо честито че си родила,
та си се в него толкоз упила?

Лъжеш се, майко, хубава, мила,
лъже се твойта любов гореща,
тя радост само мисли, усеща;
празни са твоите мили надежди!
Щат да се свият тез малки вежди,
ще се набърчи туй чело ясно,
ще погрознее туй лице красно,
що го цалуваш толкова сладко.
Ох, зарад твойто чедо благатко,
няма тъй много да се замине,
щат да настанат мъчни години,
мъчни години, зло ядовито!
Няма да бъде то по-честито
от своите братя клетки, злочести!
(Лоши са, майко, моите вести!)
Още когато си го раждала,
зла самодива там е стояла;
още отсега да се насити,
е твоето мляко суче тъгите!

Не му се радвай, млада невесто,

ти си родила дете злочесто!
 О, плачи горко, сълзи проливай,
 с тях го прохлаждай, с тях го умивай,
 както росата е за полето,
 тъй са сълзите зарад детето,
 зарад детето, що са обrekli
 още отрано горко да тегли...
 Те щат му дават мощ да израсне,
 те щат го пазят да не угасне.
 В тях ще намери бодрост и сила,
 за да пренася своите теглила.
 Нека да знае то как се плаче,
 че що неносен живот да влачи!

Кога го люшкаш, за да задреме,
 ил кат го друскаш в твойте колене,
 не му пей песни детски, сънливи,
 нито пък песни драги, скокливи!...

.....Млада невясто!
 Ако да бях аз на твойто място,
 щях да му пея песни, които
 правят сърцето като убито,
 с? да се стряска и да бълнува!
 Пей му тез песни, що споменуват
 кървави ризи, гноени рани,
 майчини клетви, тъмни зандани;
 пей му ти песни, дето се слишат,
 души страдални като въздишат,
 дълги синджири, клетки сираци,
 черни робини, болни юнаци,
 сълзи сирмашки, тежко теглило,
 черна гария, черно чернило;
 нека тез думи, страшни, тъжовни,
 кога порасне, пак да ги повни;
 нека му сявга на уши екнът;
 нека му вечно на душа тегнът,
 нека да знае, че ще наследи
 туй, що деди му са отнапреди
 тука теглили, тука патили,
 че са на бога много сгрешили.
 Нека познава мъки човешки,

нека да сеща ядове тежки,
нека да пъшка и да прокллина
божия казън, тежка судбина!

Ох, привикни го, млада невесто,
то да разбира, че е злочесто!

.....

Често му казвай и му повтаряй,
че то ще трябва ниско да лази,
да люби тоя, който го мрази,
че ще работи, оре, копае,
а пък облага не ще познае,
че със потът си други ще храни,
а цар да нямат негови рани,
че ще да трае се във неволи
и че мяса му се щат са голи,
че няма друго що то да чини,
освен да моли, плаче и гине!
Че ще да бъде тръст нехелита,
що я всяк тъпче, чупи и рита,
българин, който нищо не важе
и като червей всяк ще го маже;
тор, който храни, питай нивята,
а всяк го плюе, тъпче с краката!

.....

То роб ще бъде!... Плачи, невесто!
Ти си родила дете злочесто!...

Будурово (Хасковско), 1875, октомври 15

КРАЙ

Източник: Словото

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8373>]